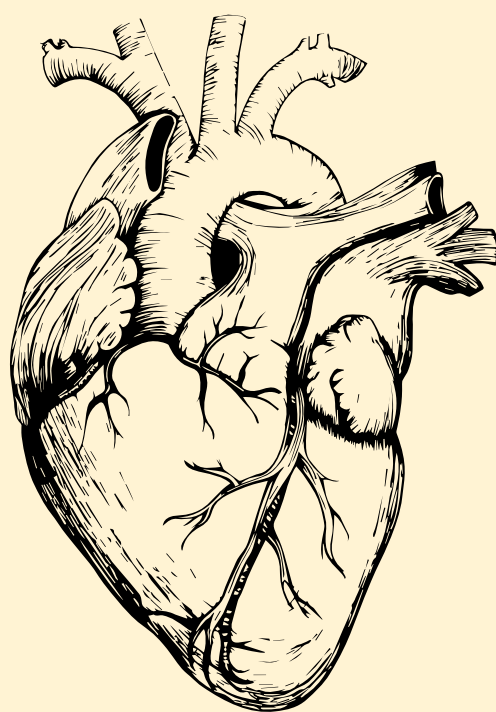
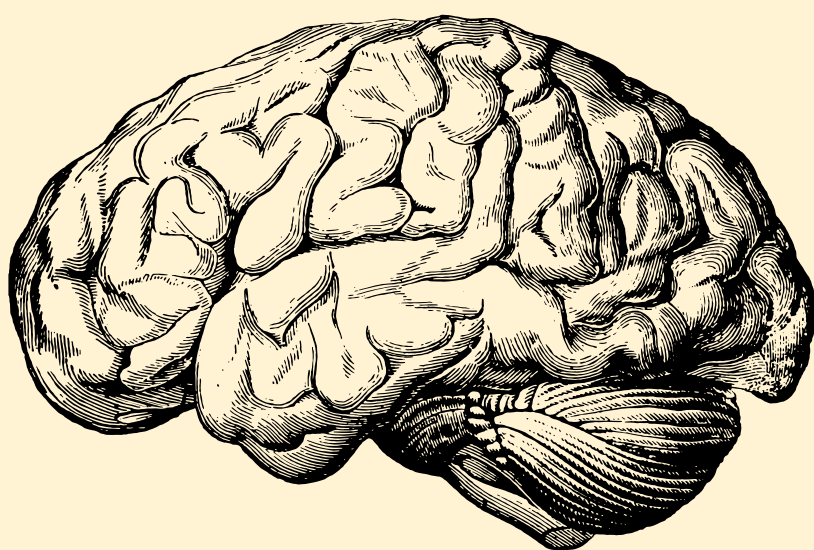

QUI ÉS AQUELL QUE DIUEN ALZHEIMER

SANDRA NIETO MOSCARDÓ

“Deben validar su realidad y desarrollar el mayor grado de empatía hacia esa persona que cree que su madre va a venir, ¿por qué negarle algo que él cree como real?”

-Naomi Feil-

Pròleg

L'Alzheimer, aquella malaltia tan present en moltes vides de persones que, sense saber com, van perdent el control del seu pensament. Aquella malaltia que aplega sense saber quan per a dir-te que, pot ser, el record siga efímer. La que fa que els records més aferrats siguin els d'aquella vida que queda tant llunyana. Aquella malaltia que fa que hages d'estar preguntant sovint, perquè saber no està de més. La que, de cop i volta, fa que vulgues tornar amb figures familiars que ja no estan, aquelles que et donaven la seguretat, protecció i calidesa d'allò que et fa sentir a casa. La que fa que la casa on t'has criat siga la teua referència i punt de partida. La que ens dona evidències que la música és la ferramenta més poderosa en les persones humanes, ja que la música mai s'oblida i sempre emociona.

El petit relat que es mostra a continuació és el que podria ser la ment d'una persona diagnosticada amb una demència tipus Alzheimer, enfocat des de l'experiència de les

persones professionals en un context residencial.

La realitat que es viu en les residències està molt marcada per la malaltia de l'Alzheimer i altre tipus de demències, i per això s'ha cregut important donar visibilitat a aquelles persones que en el seu dia a dia experimenten diferents emocions i sensacions davant de diverses vivències que, segurament, seran desconegudes i noves per a elles. Existeixen infinites experiències personals de com cada persona viu la malaltia d'Alzheimer. El següent relat estaria basat en la vivència d'una persona amb un grau de deteriorament cognitiu moderat.

Des de la Residència la Beneficència d'Ontinyent, retem homenatge a totes les persones usuàries que estan passant per aquesta malaltia, la qual és un repte per a elles, així com per a les famílies i persones professionals que les acompanyen. Per tots els moments que ens regalen, encara que elles no ho puguin recordar. Gràcies!

QUI ÉS AQUELL QUE DIUEN ALZHEIMER

Acaba d'entrar alguna persona a l'habitació, no sé ben bé qui és, no reconec la seua cara.

S'arrima al llit, em diu bon dia i m'anima a alçar-se. No sé on estic, no em sonen les vistes de la finestra ni l'armari, però la roba que hi ha dins està marcada amb el meu nom i cognoms, això segur. La de la foto de la *mesita* és ma mare, a les persones de les altres fotos no les conec.

Estic canviada, tinc a més persones al voltant. Una dona passa i diu "Bon dia", contestem poques, no sé per què no ho fan, pareix que encara estan dormint.

Anem a esmorzar. Em pregunten què vull, molt amable la xica, però la veritat que no sé ni què vull. M'ofereixen dues coses, sort, perquè ara sé que vull unes torrades de pa en compte de galetes. Després em dona el que

diu que és la meua medicació. Si dona! Jo no prenc pastilles perquè encara estic bé de salut. M'ho intenta explicar en diverses ocasions i, al final, acabe prenent-les, serà perquè és bo com diu.

Tinc una dona al meu costat esmorzant. Diu que té mal de tot. No cal dir-ho, sent tan major li ha de fer mal tot el cos.

Acaba d'entrar un xic, ens diu "Bon dia!" amb molta alegria, somriu i pareix que m'ha mirat. Jo no deixe de mirar-lo, però no sé qui és. A mi ma mare m'ha ensenyat a ser educada, i li dic "Bon dia templat!" i li torne el somriure, que no costa res. Diu que és dimecres; ja estem a dimecres? I que és el mes de setembre. Mare meua com passa el temps!

Ve la xica de les pastilles, no sé com li diuen, però la careta em sona. Em diu que anem a la sala comuna, al *sillonet*, que anem a fer gimnàstica. Què poques ganes! Li dic que sense esmorzar, on vaig jo? Diu que ja he esmorzat, però se'n va i porta un trosset de coca. Veus com no havia esmorzat. Té a molta gent, és normal.

Quan acabe em diu que anem a la sala comuna, que anem a fer gimnàstica. Quan entre a la sala hi ha altres dones, són totes majors i una em diu un “Bon dia” seguit del meu nom. Xe com? Li pregunte que de què em coneix i diu que d’ací de la residència. “Mira! Però si és la primera vegada que vinc”. A saber qui és!

Em diuen que m’assega en el meu *sillonet*. Sí, el conec perquè eixe coixí és meu. Que bo!

En la sala hi ha una dona que crida a sa mare, a una nena, i torna a cridar a sa mare. Però quina barbaritat sent ella tan major la seua mare ja haurà faltat! “Xica calla, que estàs molestant!”. No puc suportar que cride sense parar.

Ha entrat una xica, diu “Bon dia, boniques!” “Ai, tu sí que eres bonica, i jove”. Li conteste. Em mira, té un somriure en la boca i em llança una besada. Jo no sé qui és, però em diu el meu malnom i a mi això m’ompli. Ella em coneix, i xica, el cas és que d’alguna cosa em sona. Diu que com hem passat la nit. “Eh! *Pues bé*”, li responc. Parla amb totes les dones, una li diu el nom, pareix que es coneguen.

Entra altra xica, diu que anem a fer gimnàstica. "Ara? Jo estic cansada xe!" Hauré de fer alguna cosa, que totes fan. La música que canta la conec: "*Ai, ai, ai, ai. Canta y no llores...*". Com m'agrada cantar. Em diuen que cante bé. Jo? *Pues* clar, jo he cantat molt. De sobte em passa una pilota. Vol que diga una paraula que comence per la lletra B, dubte: "*Barco*". He de passar la pilota a la del costat.

Ha vingut ara un xic, xe que simpàtic. Diu que anem a fer tertúlia, això sí que m'agrada a mi. Primer fem uns refranys, jo me'ls sé, ai que si me'ls sé! Ens posem a parlar de coses que jo he fet, molt. Una és la conserva de tomaca. Mare meua, *pues* no n'he fet jo en ma casa. Cadascuna diu el que pot. "Qui ens vera...!"

És l'hora del dinar, què bo! Després m'acompanyen a tombar-me una miqueta. Com em coneixen, saben que m'agrada descansar després de dinar.

On estic? Quina hora és? Isc de l'habitació obscura, veig a una xica vindre cap a mi. Em pregunta si he descansat prou. M'abraça. Sabia que estava descansant? L'abrace i li done una besada.

Em diu que tornem a l'habitació a per les sabates. Anava còmoda sense elles. També em posa les ulleres. No havia caigut! Em pregunta on vull anar. "On puc anar? On tu vulgues".

M'acompanya a una saleta on hi ha més dones, que majors són totes. Em diu que m'assega en el meu *sillonet*, sí que és meu perquè eixe és el meu coixí. La xica diu que després farem una activitat, que llegirà notícies bones d'Ontinyent. D'ahí soc jo, vaig nèixer allí!

Em quede mirant la televisió i ve una xica. Diu que és hora de berenar. El cas és que tinc fam.

Ve una altra xica, van vestides igual. Seran d'ací. Diu que anem a fer una activitat, que llegirà notícies bones d'Ontinyent. "Eh! *Pues* molt bé!"

Diu que és el taller de premsa i que si sabem què és la premsa. Una dona respon, es veu que sap de què va. Comença a llegir una notícia, bona diu, i parla dels germans Sabateta. Em sonen, però ara no caic. Diu alguna cosa d'un monument per a recordar-los. Ara que diu d'un tractor, ja sé qui són! Clar, *estos* que eren dos!

Continua dient alguna cosa de persones joves i majors que juguen juntes en no sé quin lloc. No sé on diu. Mira com xarren eixes dos, pareix que entenen. No sé qui són estes dones tan majors. Xica mira quina aigua està caient.

Eh, la Vila! "Allí vaig nèixer jo i m'he criat allí!". Una dona diu que ella també i el cas és que diu que érem veïnes, clar! El carrer és el mateix. M'agrada parlar de la Vila, allí està ma casa.

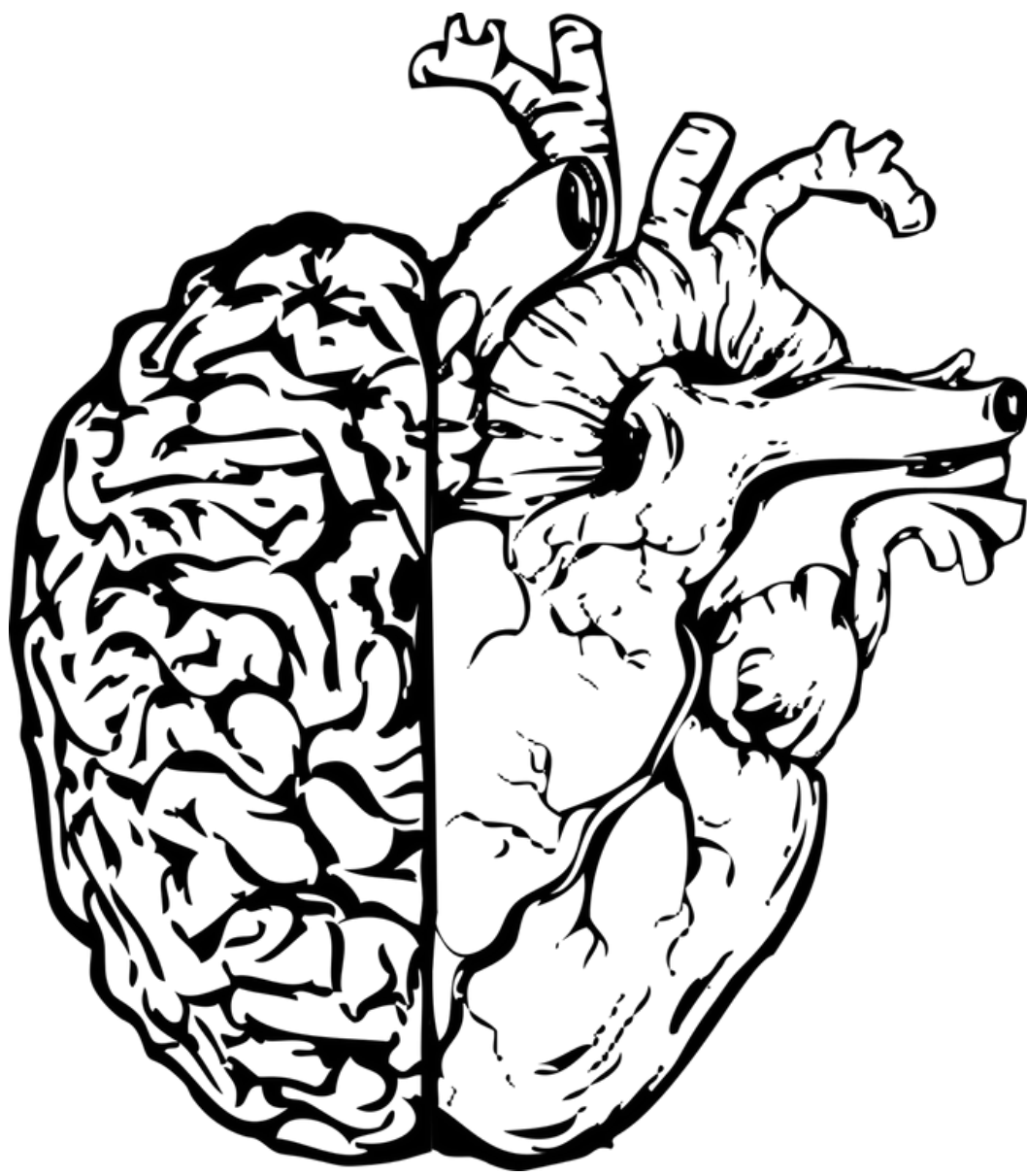
Quan me n'aniré a casa? Diu que on estem ara també està en la Vila, em pilla prop. La xica parla de com ha canviat la Vila, i el carrer Major. "Mare meua! *Pues* no hem passejat pel carrer Major!".

Diu la xica que se n'ha d'anar a l'altra part, no sé de què parla. Diu que hi ha més persones. No les conec.

Torne al *sillonet*, té el meu coixí. Ha vingut una xica jove a veure a una dona major, diu que és sa mare. Diu el meu nom i li regale un somriure, s'ha preocupat per com estic. Estem parlant i cantant una estona, però jo me n'he d'anar perquè en ma casa no saben que estic aquí i tindran preocupació. M'alçaré. Em pregunten que on vaig. "A casa". Isc i per un corredor, veig a una dona i li pregunte com anar a ma casa. Em diu que aquesta és ma casa. "Que va! *Esta* no és ma casa. Jo visc en altra casa i ma mare estarà preocupada perquè no li he dit que venia".

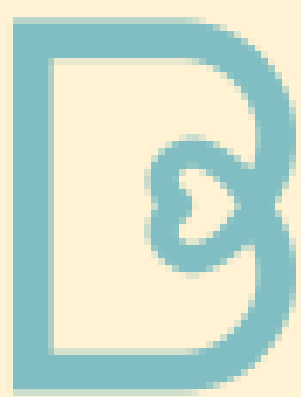
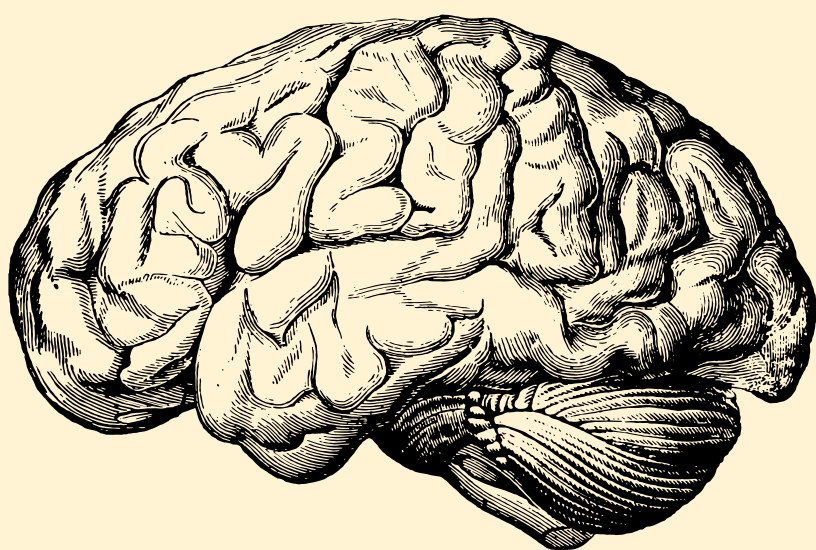
La xica parla amb mi. Em pregunta per ma casa, que he fet jo quan era menuda, el barri on m'he criat. Xica què raó té, l'església de Santa Maria que bonica és. Caminem juntes. "Anem a la cadira que estic cansada".

És hora de sopar, diuen. Jo em gitaria. Ho faig quan acabe de sopar. Una xica em posa el pijama, em diu bona nit i somriu. Jo no sé qui és, però ella sap qui soc jo perquè em diu el meu nom amb afecte, ho sé. Quin somriure més bonic té.

Dedicat a totes aquelles persones usuàries de la residència que viuen cada dia com si fos el primer. A totes aquelles persones usuàries que, amb paciència, acompanyen la realitat de companyes amb Alzheimer. A totes les famílies que confien en la nostra intervenció.

I, naturalment, a totes les persones professionals que amb amor i dedicació decideixen continuar acompanyant la realitat de persones usuàries que, de segur, no les buscaran pel seu nom, però sí per com se'ls estima.

LA BENEFICÈNCIA
RESIDÈNCIA PER A MAJORS

